

Stellingen klasgesprek

Tijdsduur:

1 of 2 uren.

Benodigheden:

- 3 gekleurde A4-bladen: rood, oranje/geel en groen
- (schoen)doos of grote enveloppe met stellingen (zie bijlage) -> **niet noodzakelijk, je kunt deze ook voorlezen.**

De stellingen zijn verdeeld in 5 categorieën:

- Algemene stellingen rond pesten
- Stellingen rond cyberpesten en sociale media
- Plagen vs. pesten
- Doorvraagstellingen.
- Extra stellingen

BELANGRIJK: Het is niet de bedoeling dat je alle stellingen bespreekt. Maak op voorhand een selectie van de stellingen die je wilt bespreken en laat de andere stellingen uit de doos/enveloppe. Je kunt er ook voor kiezen om alleen de stellingen van één bepaalde categorie te bespreken.

Werkwijze:

- In het lokaal hangen drie gekleurde bladen.

Rood staat voor “**niet akkoord**”

Oranje staat voor “**neutraal**” of “**ik weet het niet**”

Groen staat voor “**akkoord**”

- (Een leerling neemt een stelling uit de doos en leest deze voor). Je kunt ook zelf een stelling kiezen.
- De leerlingen kiezen hun plaats in de klas naar gelang ze akkoord zijn met de stelling of niet.
- Als iedereen een plaats gevonden heeft, vraag je aan de leerlingen waarom ze die kant van de klas gekozen hebben. Laat de leerlingen elkaar overtuigen met argumenten en voorbeelden en geef ook je eigen argumenten. Leerlingen die op basis van deze argumenten van plaats willen veranderen, mogen dit. Hieronder vind je wat duiding bij de stellingen om het klasgesprek te leiden.

Veel plezier!

Algemene stellingen rond pesten:

1. “Pesten hoort nu eenmaal bij het leven. Het is iets waar je niet veel kan aan doen.”

Pesten is iets waar we ons niet zomaar bij mogen neerleggen. Het klopt dat pesten in het dagelijkse leven vaak voorkomt, maar langdurig en herhaaldelijk pesten van iemand kan en moet voorkomen of verholpen worden.

2. “Pesten gaat vanzelf wel over.”

Dit is zeker niet altijd waar. Soms kan het helpen om een éénmalig incident te negeren, want dan zien pesters dat het je niet raakt. Pesten is echter iets wat vaak herhaaldelijk gebeurt én steeds gemener wordt. Het is belangrijk om als doelwit én als omstander gepast te reageren -> naar een leerkracht gaan, vragen om te stoppen,... Geweld gebruiken is echter NOOIT een goede oplossing.

3. “Van pesterijen word je hard.”

Fout! Gepeste jongeren krijgen juist door al die pesterijen een negatief zelfbeeld. Velen denken dat het hun eigen schuld is, waarbij ze naast schuldgevoelens ook nog gevoelens van schaamte krijgen. Je kan je inbeelden welke gevolgen dit heeft voor de (identiteits-)ontwikkeling van deze jongeren: de gepeste jongeren raken overtuigd van hun minderwaardigheid en ze sluiten zich af van de anderen.

4. “Het gaat telkens om één pester en één gepeste.”

Dit kan wel, maar in de meeste gevallen gaat het om een groep die zich richt tegen één persoon. Het is zelfs zo dat diegene die de aanzet tot pestgedrag geeft (de pester), soms enkel tot actie durft overgaan met de steun van anderen. Daarom is het dan ook zeer belangrijk om als groep op te komen tegen pesten en voor een positief schoolklimaat.

5. “Wie terug slaat wordt niet gepest.”

Terug slaan helpt niet altijd en ligt niet in de aard van de gepeste. Bovendien is geweld oplossen met geweld NOOIT een oplossing. Belangrijker is dat de gepeste een aantal vrienden heeft waar deze kan op steunen. Op die manier wordt het patroon van 'allen tegen één' doorbroken.

6. “Wie gepest wordt, lokt het zelf uit.”

Deze uitspraak leidt dikwijls tot onzekerheid en schuldgevoelens bij de gepeste. Gepeste jongeren zelf weten vaak niet welk gedrag aanleiding geeft tot pesterijen. Ze lokken die pesterijen dus meestal niet bewust uit. Soms worden jongeren in een bepaalde rol geduwd. Iedereen van de groep verwacht dat hij of zij zich op een bepaalde manier gedraagt, zodat deze persoon weinig kans krijgt om op een andere manier te reageren. Ook is het zogenaamde uitlokkende gedrag vaak al het resultaat van onzekerheid als gevolg van vroegere pesterijen. Daarom moet duidelijk gemaakt worden dat het pesten niet de schuld is van de gepeste en dat het 'uitlokkend gedrag' van de gepeste zeker geen reden is om te pesten. Je mag je groep duidelijk maken dat iedereen anders is en dat we dus allemaal een beetje uniek zijn. Met sommige mensen zal het dus beter klikken dan met andere.

7. “Pesten is altijd omwille van het uiterlijk.”

Het uiterlijk van de gepeste is regelmatig het onderwerp van pesterijen, maar niet de echte reden. De reden van het pesten ligt bij de persoon die pest: Het is vaak een bepaalde frustratie zijn die pesters willen afreageren, concurrentiedrang of jaloezie. Een voorbeeld hiervan is het pesten van de “beste leerling” of het “mooiste meisje” van de klas door jaloerse klasgenoten. Soms is de pester vroeger zelf gepest of is hij/zij bang gepest te worden en probeert hij door iemand anders te pesten de aandacht van andere potentiële pesters af te leiden. Iemand kan ook denken de populairste leerling van de klas te zijn door zich aan de slachtoffers "op te trekken".

8. “Bij ons op school wordt niet gepest.”

Denk niet te snel dat er in jouw klas niet gepest wordt. Vaak gebeurt pesten immers in het geheim, wanneer er geen toezicht is. Als je af en toe eens stilstaat bij het reilen en zeilen in je klas, merk je sneller op dat er iets scheef loopt. Blijf ook oog hebben voor de verschillende relaties in je klas!

9. “Pesters zijn vooral mensen die niet mee kunnen.”

Dit is zeker niet altijd het geval. Het kan evenzeer gebeuren dat iemand die heel goed binnen de groep functioneert een ander die niet goed mee kan als slachtoffer kiest. Pesters zijn in veel gevallen onzeker en proberen dit onder stoer gedrag te verbergen.

Algemene stellingen rond pesten:

10. "Het zijn altijd dezelfde jongeren die pesten of gepest worden."

Dit is niet noodzakelijk zo. Het is mogelijk dat een jongere die gepest wordt op school, in de sportvereniging net bewonderd wordt.

11. "Wie gepest wordt, is zwak."

Dit is gelukkig niet waar. Vaak is bij pesten een grotere groep betrokken. Zelfs als je sterk in je schoenen staat, is het moeilijk om jezelf te weren tegen een groep. Als het pesten dan ook nog eens lang aanhoudt, wankelt je zelfvertrouwen steeds meer.

12. "Als je ziet dat er gepest wordt, moet je dit melden."

Veel jongeren zijn bang zelf het slachtoffer te worden van pesterijen. Om deze reden komen ze niet op voor de gepeste of soms doen ze zelfs mee aan het pesten. Omdat er over het algemeen veel "omstanders" zijn, is dit nog nadeliger voor de persoon die gepest wordt. Die krijgt het gevoel een hele groep tegen zich te hebben, terwijl er misschien maar één persoon echt bezig is met pesten. Het meeloopgedrag van anderen versterkt ook het pestgedrag van de pester, omdat die het gevoel krijgt dat de meesten achter zijn/haar gedrag staan. Deze laatste groep binnen het "systeem" van pesten moet dus zeker niet onderschat worden, omdat deze groep de negatieve effecten van pesten heel erg kan versterken. Men moet niet bang zijn om een begin te maken met het aanpakken van pesten, want het komt tenslotte de sfeer binnen de hele groep ten goede.

13. "Pestgedrag melden heeft geen zin. Onze school doet niets tegen pesten."

Slechts 10% van alle peestsituaties wordt gemeld. Laat de jongeren voelen dat de school zeker iets wilt doen tegen pesten en dat hun melding het verschil kan maken. Geef zeker mee aan de jongeren waar ze bij jullie op school terechtkunnen met vragen of bezorgdheden i.v.m. pestgedrag.

Stellingen rond cyberpesten en social media:

14. "Een bewerkte foto van iemand op social media zetten, is gewoon grappig en niet iets om moeilijk over te doen."

Ook al doe je dit voor de grap, het kan toch behoorlijk kwetsen als iedereen je uitlacht. Misschien vind jij het grappig, maar alvorens iets te posten, denk je best wel even na wat degene op de foto ervan vindt. Je kunt het ook altijd even vragen aan die persoon!

15. "Een naaktfoto van mijn lief naar mijn beste vriend doorsturen is geen probleem."

Het is normaal dat pubers nieuwsgierig zijn naar elkaars lichaam. Als dit binnen een relatie gebeurt en je je partner hier volledig in kan vertrouwen, is er op zich geen probleem. Toch zien we vaak dat dergelijke foto's gemakkelijk naar anderen doorgestuurd worden. Al was het maar naar één iemand, als die persoon er misbruik van maakt, ben je gezien.

16. "Ik zie het nut er niet van in om toestemming te vragen aan mijn vrienden alvorens foto's van hen online te zetten."

Iedereen heeft een wettelijk vastgelegd 'Recht van Afbeelding', wat betekent dat het nu eenmaal nodig is om toestemming te vragen alvorens een foto te publiceren. Dit is natuurlijk niet evident. Maar dit betekent zeker ook dat je, als iemand een probleem heeft met de foto die jij gepost hebt, je deze onmiddellijk moet verwijderen. Hoe kan je trouwens je eigen privacy beschermen als anderen zomaar je gegevens en foto's te grabbel gooien?

17. "Meisjes die erotische foto's van zichzelf via Snapchat sturen, vragen om problemen."

Het is geen goed idee om erotische foto's van jezelf online te plaatsen (zelfs in een privé-bericht), want dit verhoogt de kans op vervelende situaties. Het is echter nooit je eigen fout als iemand je pest of je vertrouwen misbruikt door foto's van je te delen.

18. "Ik geef nooit het telefoonnummer of andere privé-gegevens van mijn vrienden door aan iemand anders."

Bevraag de leerlingen vooral of ze dit ECHT nooit doen? Geven ze nooit het gsm-nummer van een vriendin aan iemand die erom vraagt? Dit hoeven daarom geen volslagen vreemden te zijn. Het is nooit een goed idee om iemands gsm-nummer of andere persoonlijke info zomaar door te geven. Je weet immers nooit zeker bij wie het terecht komt.

19. "Stiekem een video maken van een boze leerkracht en deze op Tiktok zetten, is géén cyberpesten."

Ook leerkrachten kunnen slachtoffer zijn van cyberpesten, meer dan van het 'klassieke' pesten. Een filmpje van iemand doorsturen met het doel om deze persoon uit te lachen, is wel degelijk cyberpesten. Of het nu om een leerkracht gaat of niet.

20. "Screenshots van vertrouwelijke privé-berichten doorsturen naar iemand die niet in het gesprek zit, is prima!"

Denk zeker goed na voor je vertrouwelijke gesprekken deelt met anderen. Wat zou jij er zelf van vinden moest je iets in vertrouwen tegen iemand vertellen en je komt er even later achter dat er screenshots van dit gesprek de ronde doen?

21. "Iemand beledigen via social media is veel minder erg dan iemand op de speelplaats pesten."

Slachtoffers van cyberpesten vinden online beledigingen erger. Door het publieke karakter van het internet zijn ze immers voor veel meer personen zichtbaar. Maar pesten is sowieso erg, of het nu online of offline is.

22. "Ik vind het geen probleem om een videocall op te nemen, zonder toestemming van de andere persoon."

Je mag nooit anderen filmen zonder hun toestemming en deze beelden zeker niet doorsturen naar anderen of online publiceren.

23. "Cyberpesten komt heel veel voor bij jongeren."

Een op de drie jongeren was ooit al het doelwit van cyberpesten; één op de vijf heeft al ooit online gepest. Dat blijkt uit een onderzoek dat in 2009 werd uitgevoerd door het Observatorium van de Rechten op het Internet.

Plagen vs. pesten

Voor deze situaties verandert de betekenis van de bladen in de klas:

Groen -> plagen

Oranje/geel -> Ik weet het niet zeker, neutraal

Rood -> pesten

Het is de bedoeling dat de jongeren aangeven of ze de voorgelezen situatie plagen of pesten vinden.

Let op: Sommige situaties hebben ook een vervolg, dit wordt aangegeven met de letter -b.

24a. Thomas en Mehmet zijn de meisjestoiletten ingeslopen en hebben over de deur heen een foto gemaakt van Sara die op het toilet zat.

24b. Thomas deelt de foto op zijn Instagram story en tagt Sara hier in.

Probeer bij de leerlingen zeker goed te polsen of ze een verschil zien tussen de offline- (a) en de online- situatie (b). Voor Sara zal het al erg zijn om op het toilet gefotografeerd te worden, maar doordat het online staat, is de impact ervan veel groter. Sara kan best zichzelf 'untaggen' en de foto rapporteren bij Instagram. Maar je kan jammer genoeg nooit zeker zijn dat Thomas de foto niet bijhoudt en nog eens doorstuurt naar anderen

25. Lisa heeft een handicap. Ze zit een rolstoel, maar dat is voor niemand een probleem. De school heeft de nodige aanpassingen gedaan. Op een avond krijgt ze een bericht via Whatsapp: "Jij bent genetisch minderwaardig. Jij bent zelfs te lui om te lopen." Lisa antwoordt: "Stop met mij lastig te vallen!" Een uur later is er een nieuw bericht: "Ik stop nooit. Voor jou zou ik zelfs gas bij geven."

Deze casus is waar gebeurd en gaat verder dan cyberpesten. Hier gaat het echt om cyberhate, waarbij iemand omwille van bepaalde eigenschappen (zoals seksuele geaardheid, handicap, huidskleur, nationaliteit...) het leven zuur gemaakt wordt. Lisa kan zelfs klacht indienen bij de politie.

26a. Michiel is, om het zacht uit te drukken, niet de magerste jongen van de klas. Michiel vindt dat zelf helemaal geen probleem. Hij lacht er zelfs zelf een beetje mee. Zijn klasgenoten noemen hem 'Dikke', maar Michiel lijkt dit niet echt erg te vinden.

26b: Joren stuurt een foto van een dikke pinguïn die omgevallen is naar zijn klasgenoten, en zet er bij 'wat er zou gebeuren als Michiel omvalt...'

Als Michiel zelf kan lachen met zijn zwaarlijvigheid, kan de offline-situatie waarschijnlijk bestempeld worden als plagen, eerder dan pesten. Veel hangt af van het gevoel dat het 'slachtoffer' er bij heeft. Misschien lacht hij het gewoon weg, maar vindt hij het eigenlijk niet leuk? Dit geldt ook voor de online-situatie. Joren kan echter moeilijk inschatten of Michiel ermee zal kunnen lachen of niet. Wie weet vindt hij het helemaal niet meer zo grappig als er echt een visueel component bij betrokken is.

27. De nieuwe lerares Nederlands is superstreng. Iemand van de klas heeft op social media een pagina met als naam 'Hendrickx is een stomme geit' aangemaakt. Op het profiel staan bewerkte foto's van mevrouw Hendrickx en een filmpje waarin iemand haar nadoet. Iedereen van de school heeft een uitnodiging gekregen om de pagina te liken.

Of het nu om een leerling of een leerkracht gaat, pesten blijft pesten. Ook hier is het belangrijk dat de leerlingen als 'bijstaanders' dit een halt toeroepen door het te melden.

28. Tijdens een familiefest vraagt de oma van Jeremiah of hij en goed rapport had. Nog voor Jeremiah kan antwoorden, zegt zijn papa: "Een goed rapport? Dat kind is nog te lomp om gras te eten". Jeremiah laat zijn hoofd hangen en kijkt de rest van de avond naar de tafel.

Dit is duidelijk pesten, verbaal geweld zelfs. Jeremiah voelt zich duidelijk gekwetst door de opmerking van zijn vader. Ook binnen het gezin kunnen zich pestsituaties afspelen. Pols eens bij de leerlingen waar ze in zo'n situatie terecht zouden kunnen met hun verhaal.

29. Ymke heeft een Whatsappgroep voor de klas gemaakt. Ze nodigt iedereen van haar klas uit, behalve Sofie. Sofie zou de sfeer toch maar verknoeien.

Dit is pesten. Ook uitsluiten is een vorm van pesten.

30. Jonas heeft een knalgele jas aan op de speelplaats. Zijn beste vriendin Saïda noemt hem een dikke kanarie. Jonas lacht hier zelf eens mee, klaagt eens dat zijn moeder dat lelijke ding heeft gekocht en bespreekt dan met Saïda hoe laat ze woensdag afspreken.

Dit is plagen. Jonas voelt zich niet aangevallen en lacht de opmerking van Saïda weg. De opmerking van Saïda verandert niets aan hun vriendschap.

31. Elfi heeft een knalgele jas aan op de speelplaats. Arne noemt haar een dikke kanarie. Elfi is het beu dat Arne steeds zo'n rotte opmerkingen maakt, maar durft niets te zeggen.

Dit is pesten. Elfi voelt zich niet goed bij de opmerking van Arne, maar durft niets te zeggen.

Plagen vs. pesten

Voor deze situaties verandert de betekenis van de bladen in de klas:

Groen -> plagen

Oranje/geel -> Ik weet het niet zeker, neutraal

Rood -> pesten

Het is de bedoeling dat de jongeren aangeven of ze de voorgelezen situatie plagen of pesten vinden.

Let op: Sommige situaties hebben ook een vervolg, dit wordt aangegeven met de letter -b.

24a. Thomas en Mehmet zijn de meisjestoiletten ingeslopen en hebben over de deur heen een foto gemaakt van Sara die op het toilet zat.

24b. Thomas deelt de foto op zijn Instagram story en tagt Sara hier in.

Probeer bij de leerlingen zeker goed te polsen of ze een verschil zien tussen de offline- (a) en de online- situatie (b). Voor Sara zal het al erg zijn om op het toilet gefotografeerd te worden, maar doordat het online staat, is de impact ervan veel groter. Sara kan best zichzelf 'untaggen' en de foto rapporteren bij Instagram. Maar je kan jammer genoeg nooit zeker zijn dat Thomas de foto niet bijhoudt en nog eens doorstuurt naar anderen

25. Lisa heeft een handicap. Ze zit een rolstoel, maar dat is voor niemand een probleem. De school heeft de nodige aanpassingen gedaan. Op een avond krijgt ze een bericht via Whatsapp: "Jij bent genetisch minderwaardig. Jij bent zelfs te lui om te lopen." Lisa antwoordt: "Stop met mij lastig te vallen!" Een uur later is er een nieuw bericht: "Ik stop nooit. Voor jou zou ik zelfs gas bij geven." Deze casus is waar gebeurd en gaat verder dan cyberpesten. Hier gaat het echt om cyberhate, waarbij iemand omwille van bepaalde eigenschappen (zoals seksuele geaardheid, handicap, huidskleur, nationaliteit...) het leven zuur gemaakt wordt. Lisa kan zelfs klacht indienen bij de politie.

26a. Michiel is, om het zacht uit te drukken, niet de magerste jongen van de klas. Michiel vindt dat zelf helemaal geen probleem. Hij lacht er zelfs zelf een beetje mee. Zijn klasgenoten noemen hem 'Dikke', maar Michiel lijkt dit niet echt erg te vinden.

26b: Joren stuurt een foto van een dikke pinguïn die omgevallen is naar zijn klasgenoten, en zet er bij 'wat er zou gebeuren als Michiel omvalt...'

Als Michiel zelf kan lachen met zijn zwaarlijvigheid, kan de offline-situatie waarschijnlijk bestempeld worden als plagen, eerder dan pesten. Veel hangt af van het gevoel dat het 'slachtoffer' er bij heeft. Misschien lacht hij het gewoon weg, maar vindt hij het eigenlijk niet leuk? Dit geldt ook voor de online-situatie. Joren kan echter moeilijk inschatten of Michiel ermee zal kunnen lachen of niet. Wie weet vindt hij het helemaal niet meer zo grappig als er echt een visueel component bij betrokken is.

27. De nieuwe lerares Nederlands is superstreng. Iemand van de klas heeft op social media een pagina met als naam 'Hendrickx is een stomme geit' aangemaakt. Op het profiel staan bewerkte foto's van mevrouw Hendrickx en een filmpje waarin iemand haar nadoet. Iedereen van de school heeft een uitnodiging gekregen om de pagina te liken.

Of het nu om een leerling of een leerkracht gaat, pesten blijft pesten. Ook hier is het belangrijk dat de leerlingen als 'bijstaanders' dit een halt toeroepen door het te melden.

28. Tijdens een familiefeest vraagt de oma van Jeremiah of hij en goed rapport had. Nog voor Jeremiah kan antwoorden, zegt zijn papa: "Een goed rapport? Dat kind is nog te lomp om gras te eten". Jeremiah laat zijn hoofd hangen en kijkt de rest van de avond naar de tafel.

Dit is duidelijk pesten, verbaal geweld zelfs. Jeremiah voelt zich duidelijk gekwetst door de opmerking van zijn vader. Ook binnen het gezin kunnen zich pestsituaties afspelen. Pols eens bij de leerlingen waar ze in zo'n situatie terecht zouden kunnen met hun verhaal.

29. Ymke heeft een Whatsappgroep voor de klas gemaakt. Ze nodigt iedereen van haar klas uit, behalve Sofie. Sofie zou de sfeer toch maar verknoeien.

Dit is pesten. Ook uitsluiten is een vorm van pesten.

30. Jonas heeft een knalgele jas aan op de speelplaats. Zijn beste vriendin Saïda noemt hem een dikke kanarie. Jonas lacht hier zelf eens mee, klaagt eens dat zijn moeder dat lelijke ding heeft gekocht en bespreekt dan met Saïda hoe laat ze woensdag afspreken.

Dit is plagen. Jonas voelt zich niet aangevallen en lacht de opmerking van Saïda weg. De opmerking van Saïda verandert niets aan hun vriendschap.

31. Elfi heeft een knalgele jas aan op de speelplaats. Arne noemt haar een dikke kanarie. Elfi is het beu dat Arne steeds zo'n rotte opmerkingen maakt, maar durft niets te zeggen.

Dit is pesten. Elfi voelt zich niet goed bij de opmerking van Arne, maar durft niets te zeggen.

Doorvraagstellingen

Deze stellingen zijn zeer handig om te weten te komen wat er binnen een bepaalde klasgroep leeft. Kies de stellingen uit in functie van de groep. **Let op: De betekenis van de gekleurde bladen verandert. Geef dit duidelijk mee aan de groep!**

32. “Wat vind jij van pesters?”

Ik kan ze begrijpen

Ik weet het niet

Ik kan ze niet of moeilijk uitstaan

33. “Hoe voel jij je als je getuige bent van pesten?”

Ik trek me er niet te veel van aan

Ik vind het een beetje vervelend

Ik vind het erg vervelend

34. “Waar wordt het meest gepest?”

In de klas

Op de speelplaats

Ergens anders -> Waar precies?

35. “Indien je gepest wordt, zeg je het dan aan je leerkrachten?”

Ja

Afhankelijk van de situatie (wie, waar,...)

Nee

36. “Indien je gepest wordt, zeg je het dan aan je ouders?”

Ja

Afhankelijk van de situatie (wie, waar,...)

Nee

37. “Hoeveel leerlingen worden er in deze klas gepest volgens jou?”

Geen

1 tot 3

Meer dan 3

38. “Wat doe je als je pesten opmerkt?”

Ik probeer tussen te komen

Ik ga naar een leerkracht

Ik doe niets

39. “Pest je mee als iemand gepest wordt die je niet aardig vindt?”

Ja

Afhankelijk van de situatie (wie, waar,...)

Nee

Doorvraagstellingen

40. “Vind je dat leerkrachten of opvoeders goed ingrijpen bij pesten?”

Ja

Ik weet het niet zeker

Nee

41. “Indien je zelf zou pesten, durf je daar dan voor uitkomen bij je leerkrachten?”

Ja

Ik weet het niet zeker

Nee

42. “Indien je zelf zou pesten, durf je daar dan voor uitkomen bij je ouders?”

Ja

Ik weet het niet zeker

Nee

Extra stellingen

Kun je er geen genoeg van krijgen? Dan zijn onderstaande stellingen misschien een goede aanvulling voor in de stellingendoos of -enveloppe!

43. Jongeren worden gepest omdat ze anders zijn dan de anderen.

44. Doelwitten zijn lafaards.

45. Pesters zijn eigenlijk vaak onzeker en hebben weinig zelfvertrouwen.

46. Mensen die pesten hopen populair te zijn.

47. Meelopers vinden de pestende leerling vaak helemaal niet aardig.

48. Pesters zijn vroeger vaak zelf gepest.

49. Pesten is stoer.

50. Door mee te pesten geef je de pester meer macht.

51. In onze klas kunnen we ervoor zorgen dat er niet (meer) gepest wordt.

Stellingen om uit te knippen.

1. **“Pesten hoort nu eenmaal bij het leven. Het is iets waar je niet veel kan aan doen.”**
2. **“Pesten gaat vanzelf wel over.”**
3. **“Van pesterijen word je hard.”**
4. **“Het gaat telkens om één pester en één gepeste.”**
5. **“Wie terugslaat wordt niet gepest.”**
6. **“Wie gepest wordt, lokt het zelf uit.”**
7. **“Pesten is altijd omwille van het uiterlijk.”**
8. **“Bij ons op school wordt niet gepest.”**
9. **“Pesters zijn vooral mensen die niet mee kunnen.”**
10. **“Het zijn altijd dezelfde jongeren die pesten of gepest worden.”**
11. **“Wie gepest wordt, is zwak.”**
12. **“Als je ziet dat er gepest wordt, moet je dit melden.”**
13. **“Pestgedrag melden heeft geen zin. Onze school doet niets tegen pesten.”**
14. **“Een bewerkte foto van iemand op social media zetten, is gewoon grappig en niet iets om moeilijk over te doen.”**
15. **“Een naaktfoto van mijn lief naar mijn beste vriend doorsturen is geen probleem.”**
16. **“Ik zie het nut er niet van in om toestemming te vragen aan mijn vrienden alvorens foto's van hen online te zetten.”problemen.”**

Stellingen om uit te knippen.

17. “Meisjes die erotische foto’s van zichzelf via Snapchat sturen, vragen om problemen.”

18. “Ik geef nooit het telefoonnummer of andere privé-gegevens van mijn vrienden door aan iemand anders.”

19. “Stiekem een video maken van een boze leerkracht en deze op Tiktok zetten, is géén cyberpesten.”

20. “Screenshots van vertrouwelijke privé-berichten doorsturen naar iemand die niet in het gesprek zit, is prima!”

21. “Iemand beledigen via social media is veel minder erg dan iemand op de speelplaats pesten.”

22. “Ik vind het geen probleem om een videocall op te nemen, zonder toestemming van de andere persoon.”

23. “Cyberpesten komt heel veel voor bij jongeren.”

24a. Thomas en Mehmet zijn de meisjestoiletten ingeslopen en hebben over de deur heen een foto gemaakt van Sara die op het toilet zat.

24b. Thomas deelt de foto op zijn Instagram story en tagt Sara hier in.

25. Lisa heeft een handicap. Ze zit een rolstoel, maar dat is voor niemand een probleem. De school heeft de nodige aanpassingen gedaan. Op een avond krijgt ze een bericht via Whatsapp: “Jij bent genetisch minderwaardig. Jij bent zelfs te lui om te lopen.” Lisa antwoordt: “Stop met mij lastig te vallen!” Een uur later is er een nieuw bericht: “Ik stop nooit. Voor jou zou ik zelfs gas bij geven.”

26a. Michiel is, om het zacht uit te drukken, niet de magerste jongen van de klas. Michiel vindt dat zelf helemaal geen probleem. Hij lacht er zelfs zelf een beetje mee. Zijn klasgenoten noemen hem ‘Dikke’, maar Michiel lijkt dit niet echt erg te vinden.

26b. Joren stuurt een foto van een dikke pinguïn die omgevallen is naar zijn klasgenoten, en zet er bij ‘wat er zou gebeuren als Michiel omvalt...’.

Stellingen om uit te knippen.

27. De nieuwe lerares Nederlands is superstreng. Iemand van de klas heeft op social media een pagina met als naam 'Hendrickx is een stomme geit' aangemaakt. Op het profiel staan bewerkte foto's van mevrouw Hendrickx en een filmpje waarin iemand haar nadoet. Iedereen van de school heeft een uitnodiging gekregen om de pagina te liken.
28. Tijdens een familiefeest vraagt de oma van Jeremiah of hij en goed rapport had. Nog voor Jeremiah kan antwoorden, zegt zijn papa: "Een goed rapport? Dat kind is nog te lomp om gras te eten". Jeremiah laat zijn hoofd hangen en kijkt de rest van de avond naar de tafel.
29. Ymke heeft een Whatsappgroep voor de klas gemaakt. Ze nodigt iedereen van haar klas uit, behalve Sofie. Sofie zou de sfeer toch maar verknoeien.
30. Jonas heeft een knalgele jas aan op de speelplaats. Zijn beste vriendin Saïda noemt hem een dikke kanarie. Jonas lacht hier zelf eens mee, klaagt eens dat zijn moeder dat lelijke ding heeft gekocht en bespreekt dan met Saïda hoe laat ze woensdag afspreken.
31. Elfi heeft een knalgele jas aan op de speelplaats. Arne noemt haar een dikke kanarie. Elfi is het beu dat Arne steeds zo'n rotte opmerkingen maakt, maar durft niets te zeggen.
32. "Wat vind jij van pesters?"
33. "Hoe voel jij je als je getuige bent van pesten?"
34. "Waar wordt het meest gepest?"
35. "Indien je gepest wordt, zeg je het dan aan je leerkrachten?"
36. "Indien je gepest wordt, zeg je het dan aan je ouders?"
38. "Wat doe je als je pesten opmerkt?"

Stellingen om uit te knippen.

- 39. “Pest je mee als iemand gepest wordt die je niet aardig vindt?”**
- 40. “Vind je dat leerkrachten of opvoeders goed ingrijpen bij pesten?”**
- 41. “Indien je zelf zou pesten, durf je daar dan voor uitkomen bij je leerkrachten?”**
- 42. “Indien je zelf zou pesten, durf je daar dan voor uitkomen bij je ouders?”**
- 43. Jongeren worden gepest omdat ze anders zijn dan de anderen.**
- 44. Doelwitten zijn lafaards.**
- 45. Pesters zijn eigenlijk vaak onzeker en hebben weinig zelfvertrouwen.**
- 46. Mensen die pesten hopen populair te zijn.**
- 47. Meelopers vinden de pestende leerling vaak helemaal niet aardig.**
- 48. Pesters zijn vroeger vaak zelf gepest.**
- 49. Pesten is stoer.**
- 50. Door mee te pesten geef je de pester meer macht.**
- 51. In onze klas kunnen we ervoor zorgen dat er niet (meer) gepest wordt.**